

عنوان مقاله:

معرفی و سبک شناسی نسخه خطی ترجمه تاریخ آل عثمان

محل انتشار:

متن شناسی ادب فارسی، دوره 14، شماره 2 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 21

نویسندگان:

طالب ربیع - دانشجوی دکتری زبان و ادبیات فارسی، گروه زبان و ادبیات فارسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه شهید بهشتی، تهران

کاظم دزفولیان - استاد زبان و ادبیات فارسی، گروه زبان و ادبیات فارسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه شهید بهشتی، تهران
ایران

سیدمهدی طباطبائی - استادیار زبان و ادبیات فارسی، گروه زبان و ادبیات فارسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

تاریخ آل عثمان جزو متون تاریخی دوره عثمانی است که در یک مقدمه و دوازده مقاله در شرح احوال سلسله عثمانی به نگارش درآمده است. این اثر شرح وقایع و اتفاقات دولت عثمانی از مبدا پیدایش تا زمان راغب پاشا و خلاصه اتفاق هایی است که بعد از سال ۱۱۸۸ قمری به وقوع پیوسته است. این اثر افزون بر ارزش تاریخی، آگاهی های گران سنگی درباره اوضاع اجتماعی مردم، رفتار و عملکرد حاکمان عثمانی، دگرگونی های فرهنگی و شیوه تفکر و نگرش مردم عصر به مخاطب ارائه می دهد. نویسنده اثر، احمد جودت پاشا، متولد ۱۸۲۳ میلادی در بلغارستان است که در دولت عثمانی شخصی بسیار مشهور و متنفذ بوده است. مترجم نیز فردی به نام محمدحسین خویی است که به اظهار خودش، به دستور ناصرالدین شاه در سال ۱۲۷۴ قمری به ترجمه این اثر همت گماشته است. نثر این اثر به جز مقدمه که نثری مصنوع و متکلف دارد، به زبان محاوره است و جزو متون گمنام دوره قاجار به شمار می رود. از این کتاب دو نسخه خطی در دست است که هر دو به قرن سیزدهم تعلق دارد. نسخه اول کامل و نسخه دوم ناقص و ناتمام است. به سبب اهمیتی که زبان محاوره ای قاجار در تغییر و تحولات فارسی امروزی دارد، بر آن شدیم تا به معرفی جایگاه مولف و مترجم و سبک ترجمه آن بپردازیم تا ارزش این نسخه گمنام که افزون بر ارزش زبانی، ارزش تاریخی نیز دارد آشکار شود. بر این اساس، به تناسب موضوع، به شرح حال نویسنده و مترجم، موضوع کتاب، ساختار مطالب کتاب، نسخه های موجود از آن، رسم الخط و سبک این اثر پرداخته می شود.

کلمات کلیدی:

نسخه خطی، تاریخ آل عثمان، احمد جودت پاشا، محمدحسین خویی، نثر محاوره

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1458830>

